

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

Salomo's gebed voor de zending

*... opdat alle volken der aarde Uw naam kennen om U te vrezen...
1Kon. 8:43m.*

Genade maakt gunnend. Wie door genade een ander leven kent zal niet alleen de Heere de hoogste eer gunnen, maar zal de zaligheid ook gunnen aan de naaste. Ook hij heeft immers een ziel voor de eeuwigheid te verliezen! Wie de goedheid van de Heere voor een ellendig mens heeft mogen ondervinden, gunt de duivel er niet één en weet dat er genade is overvloeiende voor de grootste der zondaren. Ook in de oudtestamentische bedeling zien we dat uitkomen. Hoewel toen het heil vooral onder Israël was geopenbaard en door het verbond tot Israël was beperkt, zien we toch reeds de lijnen lopen naar de nieuwtestamentische bedeling. Dan...na Pinksteren worden de grenzen doorbroken, dan wordt naar 's Heeren bevel het Evangelie gepredikt aan alle creaturen, dan moeten alle volken dit onderwijs ontvangen en mag ook het teken en zegel van het verbond in de doop ontvangen worden. Bij Abrams roeping had de Heere al gezegd: "en in u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden." David zegt in psalm 86 "Al de heidenen, Heere, die Gij gemaakt hebt, zullen komen en zullen zich voor Uw aanschijn nederbuigen en Uw naam eren."

Salomo, Davids zoon, gaat bij de inwijding van de tempel in gebed tot de Heere. Vlak voor het altaar knielt hij neer. In zijn gebed richt hij zich tot de Heere, maar eigenlijk ook tot het volk. Het volk moet dit gebed ook verstaan en...meebidden. In gedachten zien we de geknielde koning met uitgebreide handen naar de hemel gericht. Zo bidt hij en smeekt hij de Heere om genade en vergeving wanneer zonden en zondige verhoudin-

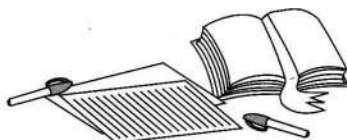
gen de gemeenschap met de Heere hebben verbroken. Zo smeekt hij om bekering als het volk zich de straffen van de Heere heeft waardig gemaakt. "hoor Gij dan in de hemel en vergeef de zonde van Uw knechten en van Uw volk Israël..."

Wanneer Salomo zijn hart uitstort voor de Heere en de ene bede na de andere opzendt tot God, dan bidt hij ook voor mensen buiten het verbond. Een enkeling heeft mogen meewerken aan de totstandkoming van de tempel. Hiram en andere. Door de leverantie van materialen zou het ook elders bekend geworden zijn welk een bouwwerk in Israël tot stand gebracht zou worden. Het gerucht van de grote naam des Heeren en van Zijn sterke hand en uitgestrekte arm zal ongetwijfeld in de omliggende volken gehoord worden. Wanneer dan die buitenlanders in Jeruzalem met eigen ogen dit heerlijk gebouw zouden aanschouwen, wanneer ze meer zouden willen weten van deze heerlijke God en die God ook zouden willen erkennen en aanbidden..." Hoor Gij in de hemel. De vaste plaats Uwer woning en doe naar alles, waarom die vreemde tot U roepen zal..." (vs. 43a) We voelen aan dat de Heere, Die door Zijn Heilige Geest dit gebed werkte in Salomo en het ook in Zijn Woord liet optekenen, ons hierin veel onderwijs wil schenken. Wat is het nodig om in verootmoediging voor Gods aangezicht te komen. Wat is het gebed nodig om daarin de zonde en de onwaardigheid voor Gods aangezicht te belijden. Om te worstelen voor het herstel in Gods gemeenschap in de weg van waarachtige bekering. Dat er gebogen mag worden onder de krachtige hand Gods, dat Zijn roepstemmen nog verstaan zouden worden. Maar ook dat "de blinde heiden, nu van God gescheiden, eens Uw heil erkenn'."

Salomo bidt dat er ook vanuit het heidendom aanbidding van de Heere zou komen en dat zo alle volken der aarde de Naam des Heeren zouden gaan kennen en...Hem zouden vrezen. Dat is heel wat anders dan de monopolie-gedachte, die we bij vele joden in Jezus dagen aantreffen en waar ook de apostelen mee te maken krijgen. Verlicht door de Heilige Geest bidt Salomo dat al de bewoners van deze aarde mogen komen tot bekering en de vreze des Heeren. Daar is immers geen beter leven dan een leven bij en onder Gods Woord. De God van het Woord laat daarin zijn goedertierenheid bekend maken. Zijn heil voor alles verbeurd hebbende zondaren. Hij heeft een weg uitgedacht waardoor een gevallen adamskind weer in Zijn gemeenschap gebracht kan worden zonder dat één van Zijn Goddelijke deugden gekrenkt zou worden. De tempel- en offerdienst getuigt ervan. De koningin van Scheba, en later de gezanten van Berodach Baladan, kunnen als de eerste bewijzen gezien worden van Salomo's gebed. Maar later na Pinksteren zien we de verdere vervulling van hetgeen Salomo heeft gebeden. Hij is hier een type van de Meerdere Salomo. In de gelijkenis van de goede Herder zegt Christus: "Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn; deze moet ik ook toebrengen en zij zullen Mijn stem horen en het zal worden één kudde en één Herder. En in het Hogepriesterlijke gebed: "Vader, Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor diegenen, die door hun woord in Mij geloven zullen." Opdat zo het profeten woord vervuld zal worden dat de aarde vol zal zijn van de kennis des Heeren. Nu Christus de rechtsgrond door Zijn offer aan vloekhout van Golgotha heeft gebracht, nu Hij als het Vrouwenzaad het slangenzaad heeft overwonnen, nu mag dat Evangelie van Zijn overwinning op

dood en graf wereldwijd klinken. Zo mocht het ook in ons land komen. Bracht het in Uw leven ook waarachtige bekering? Daarom roept de Heere om via de zending dit Evangeliewoord uit te dragen. Laat het ons gebed zijn, als gehoord mag worden van de ene Naam onder de hemel, van het bloed dat reinigt van alle zonden, van genade en vergeving...dat er dan ook mogen zijn die "komen en bidden" (vs.42) en Uw Naam kennen, om U te vrezen" (vs. 43m). Dan mag het gebeden worden: "Hoor Gij in de hemel...en doe naar alles, waarom die vreemde tot U roepen zal." Die vreemde zal roepen om bekering. De Heere zal het tollenaarsgebed dat Hij al Zijn volk en kinderen leert, doen opzenden: "O, God wees mij de zondaar genadig." Horen we dan niet de belofte doorklinken dat de Heere het Zelf zal geven en waarmaken?

ds. A.v.d. Weerd

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In deze aflevering van ons blad hebben we een meditatie opgenomen van ds. A. v.d Weerd over 1 Koningen 8: 43m die betrekking heeft op het werk van de zending. Ds. K. Visser schrijft verder over de Dordtse Leerregels. Ds. A. den Boer vervolgt zijn serie over de positiebepaling t.a.v. de vrijgemaakten toegespitst op de prediking. Voorts is ondermeer een vervolgartikel opgenomen in de serie kostbare middelen tegen satans listten. Ook hebben we een artikeltje geschreven over Israël, waar het zinloos bloedvergieten nog steeds doorgaat.

Fam. Ds. W. van Sorge

Ds. W. van Sorge mocht in een dienst op 26 juni in de Chr. Geref. Kerk van Rotterdam- West afscheid nemen, na een zestal gemeenten gediend te hebben. Ds. Van Sorge gaat hulpdiensten verrichten in de Chr. Geref. Kerk van Schiedam. We wensen hem en zijn vrouw en verdere familiekring van harte Gods zegen toe. In deze aflevering van ons blad vindt u een verslag van de gehouden afscheidsdienst. Het adres van de familie van Sorge is nu: Jan van Zutpenstraat 18, 3119 BP Schiedam.

Kinderbijbel herdrukt.

We ontvingen een persbericht dat naar aanleiding van verzoeken uit Hongarije en Roemenië de stichtingen Hulp Oost- Europa en Kom Over En Help de Vreugdenhil- kinderbijbel in het Hongaars laten herdrukken. De eerste druk omvatte 13.000 exemplaren,

de tweede druk 5.000 stuks en nu zullen er 4.000 kinderbijbels gedrukt worden om verspreid te worden in Hongarije en Hongaarsstalige gebieden in Servië en Oekraïne.

Verschijningsdata volgende nummers.

De volgende nummers van ons blad zullen D.V. in verband met de vakantietijd 1 augustus, 22 augustus en 12 september verschijnen. Copy graag binnen de donderdag een week voor de verschijningsdatum. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

Zendingsdag Elburg.

D.V. woensdag 24 juli 2002.

Aanvang 's morgens: 10.30 uur.

Sprekers: Ds. M.C. Tanis, Werkendam en ds. J.M.J. Kieviet, R'dam-Kralingen.

Aanvang 's middags 14.00 uur.

Sprekers: Ds. L.W. v/d Meij, Driebergen en ds. C. Sonneveld, Veenendaal.

Sluiting: Ds. M.C. Tanis, Werkendam. Plaats: Geref. Kerk aan de Vrijheidsstraat te Elburg.

Het is een goede zaak in de vakantietijd tijd te nemen voor het luisteren naar Gods Woord. Het zijn altijd goede dagen in Elburg. Moge de Heere ook dit jaar Zijn zegen over deze zendingsdag gebieden.

AvH.

VAN DE ADMINISTRATIE

Wij mochten de afgelopen veertien dagen voor € 553,00 aan giften werd ontvangen ten behoeve van de instandhouding van ons blad. Hiervoor willen wij u hartelijk dank zeggen. Met ingang van het volgende nummer zal het stukje van de administratie om de vier weken worden geplaatst. Met vriendelijke groet,

P.J. Boers

"ZIJN NAAM MOET EEUWIG EER ONTVANGEN!"

Afscheid van ds. W. van Sorge van Rotterdam-West

De maand juni is dit jaar wel een heel bijzondere maand voor de gemeente van Rotterdam-West en haar dienaar geweest. Allereerst werd op 8 juni het 75-jarig bestaan van de gemeente herdacht. In diezelfde maand moest ds. Van Sorge een niet-geringe medische ingreep ondergaan. Het was ook de maand waarin hij met zijn vrouw

naar Schiedam verhuisde. Alsmede de maand waarin hij de leeftijd van de sterken bereiken mocht. Tenslotte nam hij op de 26^e van diezelfde maand afscheid van de gemeente, waarmee tevens een eind kwam aan zijn actieve ambtelijke dienst. Van de afscheidsdienst wordt in dit artikeltje verslag gedaan.

De tekst voor de afscheidsprek was genomen uit Efeze 3, de verzen 20 &

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-2220131.

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 6 dollar per jaar.

Advertenties € 0,35 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

21: "Hem nu, Die machtig is meer dan overvloedig te doen boven al wat wij bidden of denken, naar de kracht die in ons werkt, Hem, zeg ik, zij de heerlijkheid in de gemeente door Christus Jezus, in alle geslachten, tot alle eeuwigheid. Amen." Als thema had de scheidende pastor gekozen: "Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen!" De twee punten luiden: 1) De Naam van Wie? De Naam van een machtig God! 2) Waar ontvangt Hij die eer? In de gemeente! Een korte samenvatting van de preek volgt hierna.

De Naam van een machtig God

Op welke wijze zullen wij vanavond uiteengaan, gemeente? Moeten we elkaar misschien bezighouden met herinneringen uit deze vijfjarige periode? Met allerlei menselijke gevoelens die de boventoon voeren? Toch maar niet! Het gaat om de boodschap van Gods Woord, ook nu. Om dat Woord dat onze zielen kan zaligmaken. De apostel wijst temidden van allerlei vragen met de vinger naar boven. Hij wijst de mensen van Efeze en ook ons op "Hem Die machtig is". Het is alsof hij wil zeggen: "Zou Hij Die bij machte is om alle Gode-vijandige machten te onttronen en Zijn Zoon de alles-teboven-gaande heerlijkheid te geven, niet machtig zijn om ook u al die dingen te schenken die ik voor u heb gebeden? Deze dienaar wil bij zijn vertrek uit uw midden precies hetzelfde doen als Paulus hier doet. De macht van de Heere is zo onvoorstelbaar groot dat Zijn verhooring telkens weer de stoutste verwachtingen overtreft. Let op de woorden die de apostel hier bezigt: "boven al wat wij bidden of denken...". Dat betekent dat u alles mag neerleggen voor Hem.

Betekent dit dat de Heere ons altijd alles geeft wat wij in onze gedachten hebben en met ons hart begeren? Nee, zo niet. We kunnen zelf menen dat iets voor ons onmisbaar is, terwijl de Heere het ons om wijze reden onthoudt. Maar het is wel dat de Heere aan een smekend mens alles geeft wat strekt tot Zijn Goddelijke eer en wat nodig is om Hem te kennen, in Christus geborgen te zijn en voor Hem te leven. In Zijn verhooring is de Heere zo onzegbaar wijs dat al Gods kinderen er tot in eeuwigheid van zullen spreken en van mogen zingen...

"... naar de kracht die in ons werkt..." Dat is de kracht van de opgestane en ten hemel gevaren Christus. Het is tevens de kracht die van de Heilige

Geest uitgaat. Immers, Deze is het Die de harten vernieuwt, Die vijanden maakt tot vrienden, Die hen met een verbroken hart voor de Heere doet buigen en om genade leert smeken, Die in mensenharten het geloof doet triomferen en Die ze maakt tot Zijn getuigen!

In de gemeente

De Heere heeft recht op de eer van Zijn Naam door al Zijn schepselen. Hem komt de heerlijkheid en lof uit alle mensenharten en -monden toe. Alleen - de mens heeft geen belang bij de eer van de Heere. De mens is geneigd om die goede God te smaden, Hem op het hart te trappen en Hem van Zijn eer te beroven. Die keus leeft van nature in ons aller hart.

Maar nu vergadert de Zoon van God Zich een gemeente, tot het eeuwige leven uitverkoren, door Zijn Geest en Woord, in enigheid van het ware geloof. Een gemeente die gereinigd is in Zijn bloed en die vernieuwd wordt door Zijn Geest. Een gemeente die leeft uit het wonder van Gods genade. En temidden van deze gemeente Gods klinkt de roem van Zijn Naam.

Die lof moet de Heere worden toegebracht "in alle geslachten". Vorige geslachten hebben het door genade geleerd, eeuwen geleden. Generaties die inmiddels weggefallen zijn. Maar het is ook onze roeping. De lof des Heeren mag niet zwijgen. "Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen!"

Beminnelijk Vorst...

Na de dienst werden ds. Van Sorge en zijn vrouw toegesproken door ds. D.J. van Vuuren als consulent en namens de classis Rotterdam. Hij constateerde dat zijn scheidende collega en broeder 'iets heeft' met Rotterdam. Hij is er geboren en opgegroeid en heeft een groot deel van zijn ambtelijke diensttijd in de omgeving ervan doorge-

bracht. En ook nu is er sprake van een verhuizing binnen de classis Rotterdam. Dit afscheid markeert een eindpunt dat geen eindpunt is. Ds. Van Sorge hoopt immers nog dienstbaar te zijn aan de gemeente van Schiedam. Hij typeerde hem als een beminnelijk en samenbindend mens. Tot slot voegde ds. Van Vuuren hem en zijn vrouw de woorden uit 1 Korinthe 15 toe: "Zo dan (...), zijt standvastig, onbewegelijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren, als die weet dat uw arbeid niet ijdel is in de Heere." Gods rijke zegen toegebeden!

Namens kerkenraad en gemeente sprak ouderling E. Reinders de scheidende dominee toe. Om diverse redenen is het een wonder dat we deze afscheidsdienst hebben, aldus br. Reinders. De Heere heeft de gebeden nog willen verhoren. Met enkele woorden typeerde hij de prediking, zoals de gemeente die de laatste jaren had mogen ontvangen. Het was een prediking waarin de Heere Jezus het middelpunt was. Maar tegelijkertijd was ervaren dat de woorden door de dienaar zelf waren heengegaan. Hij sprak niet over onbekende dingen. De ruimte in Christus voor arme, verloren zondaren was rijk gepredikt.

Op verzoek van ouderling Reinders zong de gemeente ds. en mevrouw Van Sorge de woorden van Psalm 31 vers 17 toe: "Geloofd zij God die Zijn genade aan hem heeft groot gemaakt..." In zijn dankwoord beleeft ds. Van Sorge dat over zijn preken en over heel zijn dienst de reinigende kracht van Christus' bloed nodig is. Overigens was het wel liefdesarbeid. En wat zijn zo genoemde 'beminnelijkheid' betreft - het was hem een voorrecht geweest te mogen getuigen van die beminnelijke Vorst en van Zijn schoonheid, hoog te loven...

Ds. J.M.J. Kieviet

KOSTBARE MIDDELEN TEGEN SATANS LISTEN (4)

De vijfde list: de satan stelt God voor alsof Hij enkel barmhartigheid is.

De satan stelt het dan zo voor dat je niet zo bezorgd hoeft te zijn over je zonden omdat God vol is van barmhartigheid, Die meer genegen is Zijn volk te vergeven dan om Zijn volk te straffen.

Het eerste middel hiertegen is te bedenken dat het het grootste oordeel in de wereld is tot de zonde over-

gegeven te worden. Dat is een vreselijk bewijs van Gods toorn, een teken van Zijn verwerping. We lezen op blz. 61 "Een ziel die aan de zonde overgegeven is, is een ziel die rijp is voor de hel, die zich haast om in de hel te komen." De Heere moge ons niet overgeven aan de zonden van ons hart.

Het tweede middel is te overwegen dat God even rechtvaardig als barm-

hartig is. De Bijbel noemt de Heere zeer barmhartig, maar ook zeer rechtvaardig. De rechtvaardigheid van God blijkt bijvoorbeeld uit de zondvloed en uit het oordeel over Sodom en Gomorra. God heeft in Zijn rechtvaardigheid Zijn toorn over Zijn Zoon uitgesproken.

Het derde middel is te overwegen dat zonden bedreven tegen de genade en barmhartigheid Gods, de grootste en droevigste oordelen over de mens zullen brengen. Als de barmhartigheid veracht wordt zet zich de rechtvaardigheid op de troon. Indien de witte vlag der genade wordt veracht, komt de rode vlag van recht en oordeel. Kapernaum dat tot de hemel toe verhoogd werd is tot de hel toe nedergeraakt. We lezen op blz. 63 "Geen zielen verzinken zo diep in de hel als die welke door een hand van barmhartigheid het dichtst bij de hemel gebracht werden." Denk ook aan het vreselijke oordeel dat aan Jeruzalem voltrokken werd. Hoe meer de zaligheid een mens wordt aangeboden, hoe dieper hij in de hel zal zinken als hij dat verwerpt.

Het vierde middel is te overwegen dat Gods algemene goedheid zich uitstrekt over al Zijn werken, maar dat Zijn bijzondere genade zich alleen richt op hen die Hij liefheeft en die Hem liefhebben. Gods goedertierenheid is van eeuwigheid tot eeuwigheid over degenen die Hem vrezen. Tijdelijke zegeningen worden aan alle schepselen gegeven, maar geestelijke, eeuwige zegeningen alleen aan hen die Hem vrezen.

Het vijfde middel is te bedenken dat de genade en de barmhartigheid Gods krachtige redenen zijn om zich tegen de zonde te wapenen. Paulus waarschuwt er ernstig tegen als hij schrijft dat men niet in de zonde moet blijven opdat de genade te meerder zou worden. We lezen op blz. 66 "Een mens kan evengoed zeggen dat de zee in brand staat, of dat vuur koud is, als dat vrije genade en barmhartigheid een waar begenadigde ziel zouden bewerken om goddeloos te handelen."

De zesde list is de ziel in te beelden dat het werk der bekering een gemakkelijk werk is. Satan stelt het zo voor dat het gemakkelijk is van de zonde terug te keren, zonde te belijden en vergeving te vragen.

Het eerste middel is te bedenken dat de bekering een geweldig en moeilijk werk is, een werk dat boven de macht

van de mens uitgaat. Bekering is een gave die van Boven komt. Alleen de woorden 'Heere, wees mij genadig' zijn niet voldoende om in de hemel te brengen. Men kan bedrogen worden door een namaak juweel, zo komt men in de hel door een valse bekering.

Het tweede middel is te overwegen wat de aard van de ware bekering is. Het is een zich afwenden van de zonde, een grondige vernieuwing van het gemoed en de levenswandel. De ware bekering sluit drie zaken in: Het is ten eerste een verandering of vernieuwing. Ten tweede betreft het de gehele mens, zowel zijn hart als zijn leven. Ten derde dienen hart en leven bekeerd te worden van de zonde tot God. Het hart dient verlost te worden uit de staat en de macht der zonde, het leven van de daden der zonde. De ware bekering houdt ook bekering in van de lievelingszonde. Herodes bekeerde zich van veel zonden, maar niet van zijn Herodias, hetgeen zijn ondergang werd. Bekering bestaat uit het doen van al het goede en het haten van al het kwade. Het is niet genoeg dat de boom geen kwade vrucht draagt, zij dient goede vrucht voort te brengen. De ware bekering doet walgen van de zonde en beschaamt zijn over de zonde. De Heere wordt mishandeld door de zonde en heeft een behagen in het rood der schaamte over de zonde. Dit alles overdenkende zien we dat het geen gemakkelijke zaak is bekeerd te worden. Het is net zo moeilijk zich te bekeren als een wereld te scheppen of doden op te wekken.

Het derde middel is te overwegen dat de ware bekering een voortgaande daad is. Gods kinderen blijven steeds gevoelig over de zonde, treuren steeds over de zonde, blijven steeds van zichzelf walgen vanwege de zonde. Bekering is een steeds meer van de zonde afkeren en een zich steeds dichter tot God keren.

ISRAEL

Door onjuiste en eenzijdige berichtgeving kan gemakkelijk een verkeerd beeld aangaande Israël ontstaan. Het is ons gebleken dat er ook in onze kringen sprake van is. Hebben we het mis als we stellen dat er in de media in ons vaderland over het algemeen gesproken sprake is van een anti-Israëlstemming? We dachten er goed aan te doen enkele zaken aan u door

Het vierde middel is te bedenken dat er niet zo velen in de hel zouden zijn als de bekering zo gemakkelijk is als de duivel wil voorspiegelen. Waarom verzetten zich de harten van de goddelozen zo tegen de bekering als bekering zo gemakkelijk zou zijn?

Het vijfde middel is te overwegen dat de bekering van de zonde een even groot werk der genade is als niet te zondigen. Het is beter voor de zonde bewaard te blijven dan van de zonde genezen te worden door bekering. Het is beter bewaard te worden voor een zonde dan in de zonde te vallen en met vele vragen, angsten en benauwdheden gekweld te worden. Bekering van de zonde is een even krachtig werk als niet te zondigen. Het is geen gemakkelijke zaak niet te zondigen, zo is ook de bekering van de zonde niet gemakkelijk.

Het zesde middel is te bedenken dat de satan de bekering als gemakkelijk voorstelt om u tot zondigen te brengen en na de zonde zo voorstelt dat het onmogelijk is nog bekeerd te worden. Dan richt de satan de blik op een toornig God, doet het geweten spreken, laat de hel zien die openstaat om de onboetvaardige ziel op te slokken. De satan wil het zo voorstellen dat u de zonde waar u telkens in valt, niet kunt verlaten. De zonden waarvan u eerst dacht dat het stofjes waren, zijn bergen, zo zegt de satan. We besluiten met een citaat van blz. 81 "O zielen, hij die u nu tot zonde verzoekt, door u in te blazen dat de bekering een gemakkelijke zaak is, hij zal uiteindelijk u aan het wanhopen brengen en de bekering als het moeilijkste werk in de gehele wereld voorstellen, als een werk dat even ver boven de mens ligt als de hemel boven de hel en als het licht boven de duisternis. O, dat gij wijs wilde worden en door een tijdige bekering uw zonden gaan verlaten, eer het te laat is."

Ds. A. van Heteren.

te geven die van belang zijn voor een juiste meningsvorming over de gang van zaken in het Midden- Oosten. Door middel van onderstaand artikel willen we ook tegemoetkomen aan hen die gevraagd hebben eens iets over Israël te schrijven.

Haat tegen het Westen en Israël.

U hebt kunnen lezen dat er ook in ons

land dingen gezegd worden in moskeeën die op zijn minst vragen en bedenkingen oproepen. Dat is ook in andere landen het geval. We lazen daar een treffend voorbeeld van uit het oliestaatje Qatar. Daar werd gebeden om versterking van de islam en de moslims, om vernedering van het ongeloof en de ongelovigen, om vernietiging van de vijanden: "O Allah, vernietig de Joden, de christenen en hun medestanders." Er werd gevraagd om hun vrouwen tot weduwen te maken en hun kinderen tot wezen. Er werd ook gevraagd hen een prooi van de moslims te maken. Op deze wijze wordt haat gezaaid tegen Israël en christenen.

Het doel van Arafat.

Het lijkt soms alsof Arafat een Palestijnse staat naast Israël nastreeft. Maar de werkelijkheid is dat dit niet zijn einddoel is. Een Palestijnse staat naast Israël is hooguit een strategische tussenstap. Het uiteindelijke doel is de bevrijding van geheel Palestina, van de Jordaan tot de Middellandse Zee. Het handvest van de PLO spreekt nog steeds over de vernietiging van Israël. Onlangs heeft een zogenaamde gematigde Palestijnse leider zich zo uitgelaten en heeft de pers in Nederland dit ook weergegeven. Ondertussen wordt volstrekt voorbijgegaan aan het feit dat er nooit een Palestijnse staat is geweest met als hoofdstad Jeruzalem.

Europees geld misbruikt.

Het kan bekend zijn dat Europa de Palestijnen financieel steunt. Maar waar wordt dit geld voor gebruikt? Het wordt aangewend om schoolboeken te drukken waarin op de kaart de staat Israël zelfs niet voorkomt en waarin haat wordt gepredikt tegen Israël. Ook worden Europese gelden gebruikt om terreuraanslagen te plegen. Ook verdwijnt er veel geld naar prive-rekeningen van hooggeplaatste Palestijnen. Ook een deel van onze belastinggelden wordt op deze wijze misbruikt. We horen en lezen hier maar weinig over. Er is wel verontwaardiging, maar veelal over wat Israël doet en niet over wat de Palestijnen doen.

Terrorisme.

In 1993 heeft de PLO beloofd een einde te maken aan het Palestijnse geweld tegen Israël. Maar precies het omgekeerde is gebeurd. Al zo'n 800 Israëli's zijn bij zelfmoordaanslagen

gedood. Duizenden anderen zijn gewond geraakt. Is dat geen flagrante schending van de accorden uit 1993 die in Oslo gesloten werden? Zou Israël niet het recht en de plicht hebben hier een einde aan te maken?

Davidsterren.

Ik dacht dat Davidsterren tot het verleden behoorden. Ik was van mening dat Davidsterren behoorden tot de tijd van de Tweede Wereldoorlog. Maar dit is niet zo. Deze sterren worden opnieuw aangetroffen. Het blijkt dat er in Noorwegen stickers met gele Davidsterren op Israëlische groente en fruit zijn geplakt. Zogenaamd om de klant te laten weten waar de producten vandaan komen. Maar het gevolg is een boycot van de Israëlische producten. We lazen dat ook andere landen producten uit Israël boycotten of minder van deze producten afnemen. Ook in Aalsmeer worden minder Israëlische bloemen verhandeld dan vroeger. De export van agrarische producten uit Israël is de laatste tijd sterk teruggelopen.

Onze houding.

Hoe dient onze houding te zijn? Zou het niet allereerst en allermeeft nodig zijn te bidden voor Israël? Maar ook voor de andere volkeren die in het Midden- Oosten wonen? Gebed om bekering. Dan alleen zal haat bestre-

den worden als er waarachtige bekering mag komen. Bekering onder Israël en onder de arabieren. We zouden ook moeten bedenken dat er niet alleen geleden wordt door de Israëli's maar ook door Arabische vrouwen, mannen en kinderen. Ook al moet dit grotendeels op rekening geschreven worden van de politiek die door hun leiders wordt gevoerd, het is wel een ontzettende werkelijkheid. Er zullen ook aan beide zijden fouten worden gemaakt en onrechtvaardige handelingen worden verricht. Maar bij dit alles moeten we niet vergeten dat een land het recht en de plicht heeft haar onderdanen te beschermen tegen terreuraanslagen. Zou Israël niet mogen doen wat de Verenigde Staten doen in Afghanistan? Er dient een einde te komen aan het zinloze bloedvergieten. We weten niet wat er allemaal nog gebeuren kan en zal. Er kan alleen rust gevonden worden in de geloofswetenschap dat de HEERE regeert. De teugels van het wereldbestuur liggen in Zijn handen. De schrikwekkende ontwikkelingen spreken van de naderende wederkomst van Christus. Dan zal het worden een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid wonen zal. Dan wordt er geen bloed meer werden vergoten, dan zal het eeuwig vrede zijn.

Ds. A. van Heteren

POSITIEBEPALING T.O.V. DE VRIJGEMAAKTEN, TOEGESPITST OP DE PREDIKING (3)

De vorige keer noemden we enkele voorbeelden uit de praktijk, waaruit we een indruk kunnen krijgen van het gevoel onder Vrijgemaakten en Nederlands Gereformeerden omtrent de prediking. We noemen hier Vrijgemaakten en Nederlands Gereformeerden in één adem, omdat er geen wezenlijke verschillen zijn tussen beiden op dit punt. Vreemd is het dan ook niet dat de Vrijgemaakte synode onlangs uitsprak heel dicht bij de Nederlands Gereformeerden te staan en dat de weg naar eenheid met deze kerken wellicht veel korter zal zijn dan het traject dat met onze kerken zal moeten worden afgelegd. Wel vreemd is dat de Vrijgemaakten al tientallen jaren als bezwaar tegen vereniging met onze kerken hebben aangevoerd, dat wij met de Nederlands Gereformeerden intensieve contacten onderhielden. Het kerkelijk getij kan

soms snel keren! We geven nu nog twee voorbeelden.

Het slot van de preek

Meerdere keren is me gebleken dat gemeenteleden van een goede preek verwachten dat die "goed", d.w.z. geruststellend eindigt. Met name het laatste deel van de preek moet je een blij gevoel geven. Juist onder ouderen kwam ik de reactie tegen: „dominee, ik ben soms helemaal niet blij als u amen zegt.” Dit doet denken aan de jeugd die van spannende boeken houdt. In die boeken mogen de ergste dingen gebeuren, als ze maar een "happy end" hebben. Zo'n reactie geeft te denken. Zit hier niet een bepaalde verbondsvisie achter, waarin het oordeel van de Heere bestemd is voor buitenkerkelijken en het verloren gaan als bondeling een onmogelijke mogelijkheid is?

Wanneer de Heere met Zijn Woord ontdekkend gaat werken in het hart en door Zijn Geest van zonde overtuigt, laat Hij onze onbetaalde en ook onbetaalbare rekeningen zien. Wie de schuldbrief persoonlijk thuiskrijgt, is nog niet op hetzelfde moment gerechtvaardigd. Alleen waar de Heilige Geest tot Christus leidt en de toevlucht doet nemen tot Zijn gerechtigheid, wordt de vrijspraak van schuld ontvangen en zo de vrede met God gesmaakt. Maar er is ook een algemene ontdekking van schuld, die niet verder komt dan spijt. Kaïn, Ezau en Saul zijn hier voorbeelden van. De Heere Jezus spreekt zalig die treuren, want zij zullen vertroost worden. Dat is een daadwerkelijk bedroefd zijn over de zonde en een bedroefd zijn naar God. Daar zal ook bekering zijn tot zaligheid. Al deze zaken werkt de Heere wel door middel van de prediking, maar niet alleen onder de preek. Evenmin als ons voedsel alleen maar z'n nut zou doen tijdens de maaltijd. De reine dieren herkauwen.

Wat is een wonder?

Een predikant betoogde eens dat het uitzonderlijk is wanneer je als verbondskind verloren gaat. Normaal is het dat je behouden wordt. Want in het verbond zijn, is als het varen op een schip. Normaal gesproken bereik je de bestemming. Je kunt alleen de haven missen door overboord te springen. Deze voorstelling wekt wel heel sterk de indruk dat de heilsbelofte en de toe-eigening ervan nauwelijks te onderscheiden zijn. Nu zal niemand zeggen dat er zaligheid is te verkrijgen zonder geloof. Maar in deze benadering wordt het geloof als vanzelfsprekend gezien en verondersteld. Als de Heere Jezus tot Nicodemus zegt dat niemand het Koninkrijk der hemelen zal binnengaan tenzij hij wederom geboren wordt, dan is dit een wonder van Godswege: onmogelijk bij ons mensen, maar mogelijk bij God. Als zalig worden een Godswonder is, dan is verloren gaan dat niet! Dan blijven we onder Gods toorn, waar we al als kinderen des toorns ontvangen en geboren zijn.

Kerkvisitatie

De kerk staat wel op het fundament van Schrift en Belijdenis, maar wordt mede beoordeeld op het functioneren daarvan in de prediking en in de vrucht daarvan. Te denken valt aan de zeven brieven van de grote

Kerkvisitator, de verhoogde Christus, aan de gemeenten in Klein-Azië (Openbaring 2 en 3). In de eerste brief aan Efeze is sprake van het niet kunnen verdragen van de kwaden en het beproeven van degenen die uitgeven dat zij apostelen zijn en zij zijn het niet. Ze hebben hen leugenaars bevonden. In Efeze werd gewaakt bij het gepredikte Woord. Waarheid en leugen werden goed onderscheiden. Toch is daarmee niet alles gezegd. Er is meer dat tot het kerkzijn behoort. De levenswandel van de christenen wordt er ook bij betrokken. De Efeziërs haatten de werken der Nicolaïeten. Dat wil zeggen: ze keerden zich tegen een werelds leven onder een christelijke dekmantel. Ze hielden de wacht bij de grens tussen goed en kwaad. De kerkelijke tucht functioneerde. De rechte prediking van zonde en genade gaat doorgaans gepaard met uitoefening van de tucht. Ze is dat als zodanig al. Leer en leven behoren één te zijn. Daarmee is de eer van de Heere gemoeid en

tevens de zaligheid. Het komt aan op volharding in de leer en in een dienovereenkomstig leven. Besluit niet elk van de zeven brieven in Openbaring met de woorden: „Die overwint...”? Alle zeven gemeenten worden ten slotte met ernst gewezen op het horen van wat de Geest tot de gemeenten zegt. En de Heilige Geest bedient Zich bij uitstek van de prediking van het Evangelie. Deze prediking is bediening van de sleutels van het Koninkrijk der hemelen. Christus regeert en vergadert Zijn gemeente met het tweesnijdend scherpe zwaard uit Zijn mond en Hij heeft de sleutels van dood en hel (Openb. 1 vers 16 en 18). Hij bedient Zich daarbij van het ambtelijk spreken van de kerk. Waar dit getrouw gebeurt, geldt het zowel op aarde als in de hemel (zie Matth. 18 vers 18). Hoe nauw komt het bij de bediening van het Woord en van de tucht. We kunnen daar niet genoeg over waken en die niet ernstig genoeg nemen.

Ds. A. den Boer

Dordt voor jou (3)

Lezen: *Dordtse Leerregels*
Hoofdstuk I paragraaf 7

Wat roept het woord 'uitverkiezing' bij jou op? Sommigen vinden het een koud, abstract onderwerp, enigszins bedreigend. Stel je voor dat je er niet bij bent! Uitverkiezing wordt dan ervaren als een inperking, een oorzaak van knagende onzekerheid. Sommigen vinden dat het spreken over de uitverkiezing, de lijdelijkheid in de hand werkt. "Als je uitverkoren bent, kom je er toch wel." Toch spreekt de Schrift nergens op die manier over de uitverkiezing. Wel dat God Zijn doel niet mist, als mensen weigeren tot Hem te komen. De Heere Jezus zegt tegen een ongelovige schare: "Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen, en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen." (Joh. 6:37) Gods verkiezing is geen koud, abstract onderwerp, maar concreet. De Schrift spreekt over de *uitverkiezing in Christus*. God de Vader heeft Zijn Zoon naar een Gode vijandige wereld gezonden om Zijn Volk zalig te maken. We mogen de uitverkiezing nooit los zien van Christus.

Gods voornemen

Onze D.L. noemen de uitverkiezing Gods voornemen, d.w.z. Gods plan en besluit, dat uitgevoerd moet worden. God heeft besloten een bepaald aantal mensen zalig te maken, in en door Christus. Soms wordt het in de Schrift een kleine kudde genoemd en toch zal het een schare zijn, die niemand kan tellen. Het zijn geen nette keurige mensen, maar gevallen zondaren. Ze zijn uitverkoren in hun Hoofd en Middelaar Christus. Christus is de Bruidegom en de uitverkorenen vormen de Bruidskerk. Christus is de Herder en zij de schapen. Christus is de Ware Wijnstok en zij de levende ranken. God kan buiten Christus niet met een gevallen vijand, een zondaar, zoals jij en ik, te maken hebben.

Gods daad

Nu blijft het niet bij een plan van God, maar het wordt ook metterdaad uitgevoerd. God de Vader heeft de uitverkorenen aan Christus gegeven. Zij worden de gegevenen des Vaders genoemd. (Johannes 17) Het is het loon op Zijn arbeid. De tweede daad van God is dat Hij de uitverkorenen brengt tot de geloofsgemeenschap met Zijn Zoon. God begint hen te roe-

pen en te trekken en zo zeggen onze Dordtse Leerregels: "Met het geloof te begiftigen." Door Zijn Woord en Geest werkt God het ware geloof in hun harten. Ik zal het met een bijbels voorbeeld illustreren. God heeft Zich voorgenomen om Abraham zalig te maken, hem tot een groot volk te maken en uit hem de beloofde Christus voort te laten komen. God gaat dit daadwerkelijk uitvoeren, door Abraham te roepen uit Ur. God gaat geschiedenis met Abraham en zijn nakomelingen maken. God kiest niet alleen een volk, maar hij schept ook een volk. Hij roept geestelijk doden tot een nieuw leven! Hoe dat gaat, wordt in D.L. H. III uitgewerkt. Daarover later.

Gods doel

Als God zondaren roept, wederbaart, gaat Hij ze rechtvaardigen, heiligen, bewaren en uiteindelijk verheerlijken *tot bewijs van Zijn barmhartigheid en tot prijs van de rijkdommen Zijner heerlijke genade*, dat is Gods doel met de uitverkiezing. (Zie eind paragraaf 7)

Twee vragen

Nu wordt het tijd om even in te gaan op twee pastorale vragen. 1. *Wist ik maar of ik uitverkoren was?* 2. *Zou ik wel uitverkoren zijn?* Beide vragen lijken hetzelfde, toch zijn ze verschillend. Ik begin met de eerste vraag te beantwoorden. Ik stel jou enkele vragen terug. Waarom wil jij weten of jij uitverkoren bent? Wil je verzekerd zijn van een plaats in de hemel? Is de gedachte niet- uitverkoren te zijn een kwelling? Of ben je werkelijk bezet

met de gedachte dat je het niet waard bent een uitverkorene te zijn? Je bent toch een verlorene! Een verloren schaap, een verloren penning, een verloren zoon of dochter! Iemand die God de rug heeft toegekeerd, onwillig om tot Hem terug te keren. Voor zulke jongens en meisjes heb ik een goede raad. Roep tot God als een verloren schaap, roep of Hij jou wil opzoeken, wil oprapen en zalig wil maken. De tweede vraag luidt: "zou ik wel een uitverkorene zijn?" Dit is een aanvechting, die voorkomt bij een zondaar, waar Gods Geest mee bezig is. Dit gebeurt in de weg van overtuigingen van zonde, van een waar Godsgemis, van een roepen en een vluchten tot God in Christus. Dit gebeurt in het aangevochten geloofsleven. De duivel kan zulke bestredenen ontzettend plagen met de gedachte, dat ze toch geen uitverkorene zijn. Geef geen acht op zulke inwerpingen, gebruik vlijtig de genademiddelen, roep krachtig de hulp van Gods Geest in. Ursinus zegt in zijn Schatboek (verklaring van de Heidelbergse Catechismus) dat een verworpene zich onttrekt van de genademiddelen, er is bij hem sprake van een toenemende verblinding en verharding en een toelaten van de zonde en een volharden daarin. Dat zal een echte gelovige niet willen. Daar zal hij tegen strijden in de kracht Gods. Ken jij die strijd?

Ontvang de hartelijke groeten van jullie vriend,

Ds. K. Visser

loof en twijfelmoedigheid te verbreken. Hooker werd uitzonderlijk bekwaamd in het omgaan met gewonde zielen. Als predikant trok Hooker veel hoorders. Het behaagde de Heere Zijn zegen te verlenen aan zijn prediking. Zijn standplaats was Colchester in Essex. Toen Hooker begon te prediken was er meer goddeloosheid dan vroomheid in de stad. Door zijn prediking kwam er een grote verandering. Door politieke ontwikkelingen werd Hooker juli 1630 van zijn bediening ontheven en riep een klein gymnasium in het leven. De classis van Amsterdam wilde Hooker niet toestaan de Engelse vluchtelingen van Amsterdam te gaan dienen omdat hij teveel de nadruk legde op het zelfstandig karakter van de plaatselijke gemeente. In Delft heeft Hooker enige jaren mogen arbeiden. Later arbeidde hij in de vluchtelingengemeente van Rotterdam naast Amesius. In juli 1633 vertrok Hooker met anderen naar Nieuw- Engeland. Hooker wordt wel de Luther van Nieuw- Engeland genoemd. Hooker leefde als een vreemdeling in de wereld en was een man van gebed. Hij zonderde een dag per maand af tot persoonlijk gebed, gecombineerd met vasten en dat naast de publieke vastendagen. Hooker had niet alleen bijzondere gaven als prediker, maar ook als zielzorger. Hij had een opmerkelijke bekwaamheid om antwoorden te geven in consciëntiegevallen. Hooker had een kortstondig ziekbed. Toen iemand tot de stervende Hooker zei dat hij nu het loon zou gaan ontvangen van al zijn arbeid zei hij dat hij heenging om *genade* te ontvangen. Op 7 juli 1647 stierf Hooker. Hooker werd als het licht van de overzeese kerken beschouwd en de pilaar van de Connecticut kolonie.

Hooker was in zijn opvattingen geen presbyteriaan, maar een congregationalist. Hij hechtte groot belang aan het zelfstandig karakter van de plaatselijke gemeente. Aan de synodes werd alleen een adviserend karakter toegekend. Dit hing samen met de vrees voor anglicaanse of roomse heerszucht in de kerk. Wie lid wilde worden van de gemeente legde een persoonlijke geloofsbelijdenis af waarin enig getuigenis werd gegeven van Gods genade in de ziel. Er werd hierbij niet in de eerste plaats gelet op iemands woorden, maar op diens levenswandel. Hooker wilde niet afscheiden van de Staatskerk.

DE ARME TWIJFELENDE CHRISTEN TOT CHRISTUS GETROKKEN

Onder deze titel verscheen een boek van **Thomas Hooker**. Het boek verscheen voor het eerst in 1641 en werd vele malen herdrukt, zowel in het Engels als in het Nederlands. Het boek werd opnieuw vertaald door W. van der Zwaag. (Van de hand van Jacobus Koelman is een eerdere vertaling in het Nederlands).

Thomas Hooker

Thomas Hooker leefde van 1586-1647. Hij werd 7 juli 1586 te Marfield in het Engelse Leicestershire geboren. Na de in die tijd gebruikelijke vooropleiding werd hij door zijn ouders naar

de universiteit van Cambridge gestuurd. Zijn studie verliep voorspoedig. Na persoonlijk in zijn ziel veel ondervonden te hebben aan ontdekking enerzijds en troost uit de beloften anderzijds, werd hij gewillig gemaakt God te dienen in het ambt. Na de universiteit te hebben verlaten verbleef hij enige tijd in het huis van een zekere edelman, in de nabijheid van Londen. Diens vrouw verkeerde in grote zielennoed, omdat zij van mening was dat zij de onvergeeflijke zonde tegen de Heilige Geest bedreven had. Hooker mocht het middel in Gods hand zijn de strikken van onge-

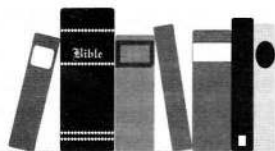
Hooker schreef vele theologische en praktisch- bevindelijke geschriften. Wat zijn staatkundige opvattingen betreft was hij een theocraat. Het boek "De arme twijfelende christen tot Christus getrokken" toont dat Hooker diepgaand bekend is met de religie van het hart. Hooker legde nadruk op de zekerheid des geloofs. Hij geeft veel aandacht aan de gesteldheid van het hart dat door de Heilige Geest ontvankelijk wordt gemaakt voor de noodzakelijke geloofsvereniging met Christus. De grote zaak waar het om gaat is of Christus als fundament gelegd is in de ziel. Wanneer dat het geval is, is men van andere gronden afgedreven en kan men geen rust vinden dan alleen in Christus. Hooker stijft niet in valse lijdelijkheid en beschouwende rechtzinnigheid. Christus eist geen bruidsschat, maar alleen armoede en ledigheid. Maar er kunnen zoveel beletsen zijn in het hart van de zondaar die tot Christus wordt getrokken. Hooker wist uit eigen ondervinding van het godonterend ongeloof, vleselijke weerstand en aanvechtingen van de satan. Opmerkelijk is dat Hooker stelt dat het niet allereerst onze onwaardigheid is die weerhoudt tot Christus de toevlucht te nemen, maar onze trots en verwaandheid: Wij menen dat Christus niet de goddeloze, maar de godzalige zal rechtvaardigen. Hooker wist om te gaan met arme, nooddruftige, heilbegerige zielen.

Inhoud.

Het boek bevat vijf hoofdstukken:

- 1 Belemmeringen die de mens verhinderen tot Christus te komen, uit de weg geruimd.
- 2 Hulpmiddelen om tot Christus te komen.
- 3 Aanwijzingen om een christen te onderwijzen hoe hij het Woord van God kan gebruiken tot zijn vrede en zekerheid.
- 4 Hier volgen nog enige middelen om recht op de beloften te verkrijgen en deze tot ons voordeel aan te wenden.
- 5 Hoe een mens moet leren dat hij deze bekwaamheid om te leven door het geloof deelachtig wordt.

Wordt vervolgd

BOEKBESPREKINGEN

Dr. L. Floor, De doop met de Heilige Geest, Uitgeverij Voorhoeve kampen, 239 blz., f. 29,90.

De auteur wil nauwgezet luisteren naar de Bijbel. Dat blijkt uit de inhoud van dit waardevolle boek. Om u een indruk te geven van de inhoud geven wij de hoofdstukindeling door:

De prediking van Johannes de Doper.
De doop van Jezus
Christus en de Geest

De uitstorting van de Heilige Geest
De Heilige Geest als Parakleet
De handelingen van de Heilige Geest
De doop met de Heilige Geest bij Paulus

De vervulling met de Heilige Geest
De inwoning van de Geest
De Geest als gave van de eindtijd
De gaven van de Heilige Geest
De verscheidenheid in genadegaven
De Heilige Geest en de prediking
De Heilige Geest en de gelovige
Zaken als tongetaal en de verze-
ling met de Heilige Geest worden aan de orde gesteld. De doop met de Heilige Geest stelt de auteur gelijk aan het begin van het nieuwe leven, het is de inlijving in de gemeente als het lichaam van Christus. (zie de blz. 100 en 115). Achterin het boek vinden we een tekstregister en een bibliografie. Wie zich verdiepen wil in het werk van de Heilige Geest kan zeker in dit boek terecht.

D. van den Noort, De jeugd van tegenwoordig, 86 blz., f. 16,90, Uitgeverij De Banier- Utrecht.

De auteur is directeur van de Pieter Zandt scholengemeenschap. Hij heeft een enquête gehouden onder en vraaggesprekken gevoerd met een

aantal jongeren over zaken die samenhangen met het geloof. De ondervraagde jongeren hebben de leeftijd van 15- 20jaar en behoren tot diverse kerkverbanden. Het is de schrijver gebleken dat er naast serieuze jongeren ook veel onverschilligheid bestaat. Om een indruk te geven van de inhoud van het boek geef ik enkele vragen weer die aan de orde worden gesteld in het onderzoek onder de ondervraagde jongeren: Hoe gaat het tot geloof komen in zijn werk? Kun je een punt aanwijzen van verandering bij jezelf en kun je daar iets van vertellen? Wat zeg je tegen mensen die vinden dat je zomaar over de ellende heenstapt? Hoe ervaar je huisbezoek? Hoe is je dagindeling? Na lezing van het slot van het boek moet ik eerlijk zeggen dat er bij de opvattingen van de auteur vragen rijzen, maar het waardevolle van het boek is onzes inziens hierin gelegen dat het inzicht geeft in de belevingswereld van jongeren.

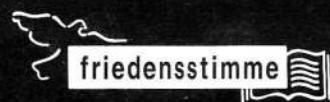
Friedensstimme Zorgt voor

- Bijbels
- christelijke lectuur
- Russische evangelisten en hun gezinnen

Uw gebed en meeleven zijn daarbij nodig! Stort uw hart uit op gironummer 41 32 334

Meer info? Bel (0182) 53 85 44.

Stichting Friedensstimme, Postbus 15, 2800 AA Gouda

Woordverkondiging en bijbelverspreiding in Russisch taalgebied

Voor info bel:

**0416-692787
of
078-6930534**

**Reformatrice Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen**